

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ**

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ДУАЛЬНУ ФОРМУ
ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
У ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ
(нова редакція)**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Державного університету
економіки і технологій
(протокол від 26.05.2025 № 14)

Голова Вченої ради Державного
університету економіки і технологій
_____ А. ШАЙКАН

Введено в дію наказом
від 26.05.2025. № 115

Кривий Ріг
2025

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення визначає підстави, умови та порядок здобуття вищої освіти за дуальною формою у Державному університеті економіки і технологій (далі - Університет).

1.2. Дане положення розроблене відповідно до вимог Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про наукову та науково-технічну діяльність», розпорядження Кабінету Міністрів України №660-р від 19.09.2018р. «Про схвалення Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти», Наказу Міністерства освіти і науки України № 426 від 13 квітня 2023 р. «Про затвердження Положення про дуальну форму здобуття фахової передвищої та вищої освіти», Статуту Державного університету економіки і технологій, інших нормативних актів Університету.

1.3. Дуальна форма здобуття вищої освіти - спосіб здобуття вищої освіти, що передбачає поєднання навчання осіб (далі - здобувачі освіти) у закладах освіти з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях (далі - роботодавці) для оволодіння програмними результатами, поглиблення практичних умінь і навичок та набуття певної кваліфікації. Дуальна форма є одним зі способів здобуття освіти здобувачами денної форми здобуття освіти.

1.4. Основними завданнями дуальної форми здобуття вищої освіти є:

1) підвищення якості підготовки фахівців, які формують основу трудового потенціалу для інноваційного розвитку економіки, відповідно до сучасних вимог ринку праці і потреб роботодавців шляхом:

- модернізації змісту та способів реалізації практичної складової освітнього процесу;
- підвищення мотивації здобувачів освіти до навчання;
- посилення ролі роботодавців у системі підготовки фахівців на всіх етапах - від участі у формуванні змісту освітніх програм до оцінювання результатів навчання;

2) підвищення конкурентоздатності випускників закладів освіти, скорочення періоду їх адаптації до професійної діяльності, сприяння росту рівня зайнятості молоді;

3) зміцнення механізму, що забезпечує інтегрування освіти, науки і практичної діяльності в усіх галузях економіки, задля безперервного поступального руху завдяки тісній співпраці та прискореному обміну знаннями та інноваціями.

4) забезпечення відповідності якості вищої освіти вимогам ринку праці з урахуванням поточних і перспективних потреб роботодавців усіх організаційно-правових форм і форм власності,

5) розвиток форм державно-приватного партнерства у сфері вищої освіти;

6) зміцнення та удосконалення практичної складової освітнього процесу в Університеті із забезпеченням досягнення результатів навчання, визначених відповідним стандартом освіти та освітньою програмою;

7) посилення ролі роботодавців та їх об'єднань у системі вищої освіти, їх впливу на формування змісту освітніх програм та оцінювання результатів навчання;

8) підвищення мотивації здобувачів освіти до навчання, працевлаштування, а також скорочення періоду адаптації випускників університету до професійної діяльності.

1.5. Дуальна форма передбачає часткове перенесення процесу формування програмних компетентностей і результатів навчання в умови професійної практичної діяльності. При цьому частина обсягу освітньої діяльності замість аудиторної та самостійної роботи виконується у формі навчання на робочому місці (робочих місцях) з відповідним перерозподілом навчального навантаження здобувача освіти в межах освітніх компонентів.

1.6. Навчання на робочому місці (робочих місцях) здійснюється шляхом виконання трудових функцій відповідно до трудового договору. Виконання освітньої програми за дуальною формою може передбачати навчання здобувача зі зміною робочих місць у роботодавця або його навчання на робочих місцях у кількох роботодавців.

1.5. У цьому Положенні терміни вжито в таких значеннях:

- координатор від закладу освіти - працівник Університету, який організовує дуальну форму здобуття освіти та призначається керівником закладу освіти;

- координатор від роботодавця - призначений роботодавцем працівник, який забезпечує взаємодію між роботодавцем і закладом освіти, виконання роботодавцем взятих зобов'язань, організаційний супровід навчання за дуальною формою здобуття освіти;

куратор - педагогічний (науково-педагогічний) працівник закладу освіти, який супроводжує виконання індивідуального навчального плану і програми практичного навчання на робочому місці за дуальною формою здобуття освіти та призначається керівником закладу освіти;

наставник - призначений роботодавцем працівник, який допомагає реалізовувати індивідуальний навчальний план здобувача освіти на робочому місці відповідно до програми практичного навчання на робочому місці.

Інші терміни вжито у значеннях, визначених Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», Кодексом законів про працю України та нормативно-правовими актами, які регулюють відносини у сферах освіти та праці.

- договір про здобуття вищої освіти за дуальною формою - тристороння угода, яка укладається у письмовій формі та регламентує відносини між здобувачем освіти, Університетом та роботодавцем з метою організації та провадження дуальної форми здобуття освіти;

- практична підготовка - частина освітньої програми, що виконується здобувачем освіти переважно на робочому місці у роботодавця відповідно до укладеного договору про здобуття вищої освіти за дуальною формою та індивідуального навчального плану здобувача освіти;

- щоденник здобувача освіти (далі - щоденник) - документ, що відображає процес набуття певної кваліфікації та результати проходження практики/стажування здобувача освіти за дуальною формою здобуття освіти у роботодавця.

2. ПЛАНУВАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

2.1. Університет як надавач освітньої послуги в повному обсязі є відповідальним за реалізацію освітньої програми за дуальною формою та якість освіти. Роботодавець є відповідальним за організацію навчання на робочому місці (робочих місцях) відповідно до договору між Університетом і роботодавцем та, в разі укладання, договору між Університетом, роботодавцем і здобувачем.

2.2. Освітня діяльність за дуальною формою здобуття освіти здійснюється в межах ліцензій Університету на провадження освітньої діяльності:

на рівні фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю;

за рівнями вищої освіти та/або освітніми програмами, що передбачають присвоєння професійної кваліфікації з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання.

2.3. Для реалізації освітньої програми за дуальною формою Центром менеджменту якості освіти Університету розробляються:

- окремий навчальний план, що охоплює весь період реалізації освітньої/освітньо-професійної програми і має відповідати вимогам щодо забезпечення тривалості практичного навчання, передбаченим для дуальної форми здобуття освіти;

- графік освітнього процесу, що передбачає чергування періодів навчання в закладі освіти і на робочому місці;

Для реалізації окремих освітніх компонентів та забезпечення їх під час навчання на робочих місцях відповідний структурний підрозділ Університету, що відповідальний за реалізацію освітньої/освітньо-професійної програми, розробляє належне методичне забезпечення таких освітніх компонентів.

2.4. Особливості організації навчання за дуальною формою відображаються у:

1) навчальному плані для дуальної форми:

- як зміна розподілу загального обсягу кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) за формами організації освітнього процесу (співвідношення аудиторного та/або позааудиторного навчального навантаження);

- шляхом введення освітніх компонентів (дисциплін, практик, курсових робіт/проектів тощо), пов'язаних з особливостями діяльності роботодавця і виконанням трудових обов'язків

на робочому місці, або додаткової практичної підготовки до частини навчального плану, що формується за вибором здобувача;

2) програмах освітніх компонентів (силабусах) - як посилення практичної спрямованості змісту, збільшення обсягу практичних і лабораторних занять, що можуть проводитися викладачами Університету на робочому місці у роботодавця, частки завдань практичного характеру, що виконуються самостійно, тощо.

2.5. Час практичного навчання на робочих місцях обліковується у кредитах ЄКТС і має становити від 25 до 60 відсотків від їх загального обсягу, передбаченого навчальним планом, що складається для організації навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти. Цей час може включати освітні компоненти або їх складові, що реалізуються за такими формами організації освітнього процесу:

- практична підготовка;
- самостійна робота;
- навчальні заняття за умови їх проведення педагогічними (науково-педагогічними) працівниками закладу освіти на робочому місці у роботодавця.

2.6. Здобуття освіти за дуальною формою організовується для спеціально сформованих груп або окремих здобувачів. За наявності розгалужених мереж роботодавців-партнерів рекомендується узгоджувати графіки освітнього процесу таким чином, щоб забезпечити формування груп здобувачів освіти, які навчаються за дуальною формою.

2.7. Поділ загального часу навчання на періоди навчання, що відбуваються у закладі освіти та на робочому місці, може передбачати:

- кілька годин впродовж дня навчання відбувається в закладі освіти, решта - на робочому місці у роботодавця (модель поділеного дня);
- кілька днів впродовж тижня навчання відбувається у закладі освіти, решта днів тижня - на робочому місці (модель поділеного тижня);
- чергування періодів навчання в закладі освіти та у роботодавця, коли один період передбачає один чи декілька тижнів, місяців, семестр (блочна модель);
- поєднання моделей.

За погодженням з роботодавцем можуть використовуватися і інші моделі або їх модифікації.

Частина теоретичного навчання може покриватися за рахунок навчання у навчально-практичних центрах, у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, здобуття професійних кваліфікацій у кваліфікаційних центрах або шляхом здобуття коротких кваліфікацій.

2.8. На основі навчального плану для дуальної форми складається індивідуальний навчальний план здобувача освіти.

2.9. Контроль виконання індивідуального навчального плану та оцінювання результатів навчання осіб, які здобувають освіту за дуальною формою, здійснюють Університет спільно з роботодавцем відповідно до положення про організацію освітнього процесу закладу освіти, та вимог освітньої/освітньо-професійної програми.

2.10. Атестація осіб, які здобувають освіту за дуальною формою, здійснюється відповідно до вимог освітньої програми.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ДУАЛЬНОЇ ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ

3.1. Університет приймає рішення про впровадження дуальної форми здобуття освіти з урахуванням потреб ринку праці, визначає перелік освітніх програм, за якими навчання за дуальною формою є доцільним, та укладає двосторонні договори з роботодавцями про співпрацю в організації дуальної форми здобуття освіти.

3.2. Рішення про впровадження дуальної форми здобуття освіти приймає Вчена рада Університету за поданням керівника відповідного структурного підрозділу/гаранта освітньої програми та вводиться в дію Наказом ректора Університету.

3.3. Відносини між Університетом, роботодавцем та здобувачем освіти з усіх питань організації здобуття освіти за дуальною формою регулюють це Положення, тристоронній договір про здобуття освіти за дуальною формою, інші договори та законодавчі акти.

3.4. Ініціювати переговори щодо організації здобуття освіти за дуальною формою можуть як заклади освіти, так і роботодавці.

3.5. Здобувач освіти (або вступник) може самостійно знайти робоче місце для навчання та сприяти встановленню співпраці між закладом освіти і роботодавцем для організації навчання за дуальною формою.

3.6. В організації здобуття освіти за дуальною формою можуть брати участь роботодавці, які мають достатню матеріально-технічну базу, а також кадрові ресурси для забезпечення практичного навчання на робочих місцях за відповідною спеціальністю.

3.7. Університет має право організовувати здобуття освіти за дуальною формою для здобувачів, які виявили особисте бажання та пройшли відбір роботодавця.

3.8. Процедура відбору здобувачів для здобуття освіти за дуальною формою погоджується роботодавцем та Університетом.

3.9. Навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти може здійснюватися після переходу особи, яка навчається за денною формою здобуття освіти, на навчання за дуальною формою з відповідним навчальним планом. У разі невиконання встановленого обсягу практичного навчання здобувач вищої освіти може продовжити навчання за навчальним планом для денної форми здобуття освіти, що не є його переведенням на іншу форму здобуття освіти.

3.10. Питання організації дуальної форми здобуття освіти на робочих місцях для здобувачів, в тому числі для осіб з особливими освітніми потребами, вирішуються в порядку, встановленому законодавством у сфері освіти, а також трудовим законодавством - Кодексом законів про працю, Законом України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», Законом України «Про відпустки», Законом України «Про охорону праці» та іншими актами законодавства України.

3.11. Організація освітнього процесу за дуальною формою здобуття освіти здійснюється відповідно до положення про організацію освітнього процесу закладу освіти, в якому мають бути передбачені функції координатора дуальної освіти та куратора.

3.12. Функції наставника та координатора від роботодавця в реалізації дуальної форми здобуття освіти визначаються у договорі.

3.13. Питання оплати праці та трудових обов'язків працівників закладів освіти, призначених кураторами, координаторами від закладів освіти, і працівників, призначених наставниками, координаторами від роботодавців, вирішуються в порядку, встановленому законодавством.

4. ПОРЯДОК ЗАРАХУВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ НА НАВЧАННЯ ЗА ДУАЛЬНОЮ ФОРМОЮ

4.1. Після підтвердження наміру роботодавця забезпечити навчання на робочому місці конкретному здобувачеві, Університет готує тристоронній договір про здобуття освіти за дуальною формою і спільно із здобувачем освіти та роботодавцем розробляє та погоджує індивідуальний навчальний план здобувача.

4.2. Підставами для зарахування (переведення) здобувача освіти на дуальну форму здобуття освіти є заява здобувача освіти або, у разі недосягнення ним повноліття, заява одного з батьків чи інших законних представників, та підписання тристороннього договору за результатами відбору здобувачів. Переведення здобувачів освіти на здобуття освіти за дуальною формою здійснюється, як правило, до початку навчального семестру, або протягом 14 календарних днів від його початку.

4.3. Укладання тристороннього договору про здобуття освіти за дуальною формою передбачає укладання роботодавцем із здобувачем освіти трудового договору.

4.4. У разі зарахування (переведення) здобувача освіти на навчання за дуальною формою чи передчасного припинення дії договору про дуальну форму здобуття освіти за здобувачем освіти зберігається джерело фінансування здобуття освіти.

4.5. У разі зарахування (переведення) здобувача освіти на дуальну форму здобуття освіти чи передчасного припинення дії договору про здобуття освіти за дуальною формою за здобувачем зберігається право на отримання стипендії та інших соціальних гарантій.

У разі відрахування здобувача із Університету роботодавець має право достроково розірвати трудовий договір із здобувачем освіти.

4.6. Для забезпечення здобувачеві освіти умов для виконання освітньої програми та індивідуального навчального плану протягом періоду здобуття освіти за дуальною формою тристоронній договір може перезаключатись зі зміною роботодавця у випадках:

- якщо така можливість передбачена договором;
- у разі ліквідації підприємства;
- за згодою Університету, здобувача освіти та роботодавця;
- у разі виникнення обставин непереборної сили, перелічених у тристоронньому договорі.

5. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ЗА ДУАЛЬНОЮ ФОРМОЮ

5.1. Після прийняття рішення про впровадження дуальної форми здобуття освіти Університет призначає особу (осіб), що виконуватимуть обов'язки координатора та куратора від Університету, а роботодавець – особи (осіб), які виконуватимуть обов'язки координатора та наставника від роботодавця.

5.2. Обов'язки особи (осіб), що виконують функції координатора від Університету:

- організовує пошук та попередній відбір роботодавців, діяльність яких відповідає профілю відповідних освітніх програм і може забезпечити набуття здобувачами освіти програмних результатів навчання;
- ініціює та реалізує переговорний процес з роботодавцями щодо спільного впровадження дуальної форми здобуття освіти;
- готує та узгоджує двосторонні договори про співпрацю з роботодавцями щодо партнерства в організації здобуття освіти за дуальною формою;
- проводить інформаційну роз'яснювальну роботу серед здобувачів освіти щодо особливостей та переваг здобуття освіти за дуальною формою;
- координує організацію відбору здобувачів освіти, що бажають перейти на дуальну форму здобуття освіти та погоджує їх персональний склад з роботодавцями;
- організовує обговорення із роботодавцями змісту відповідних освітніх програм на предмет відповідності професійним стандартам та вимогам до компетентностей майбутніх фахівців;
- ініціює і контролює створення та узгодження програми навчання на робочих місцях;
- ініціює та контролює створення індивідуальних робочих навчальних планів, що відображають особливості здобуття освіти за дуальною формою;
- готує та узгоджує з усіма сторонами договори про дуальну форму здобуття освіти;
- забезпечує неперервну комунікацію між усіма сторонами для усунення можливих недоліків в організації навчання та вирішення поточних проблем, що можуть виникати;
- ініціює та контролює призначення куратора для кожного здобувача освіти за дуальною формою;
- координує роботу осіб, які виконують обов'язки кураторів;
- бере участь в аналізі результатів та якості освіти за дуальною формою здобуття освіти і вносить пропозиції щодо її поліпшення.

5.3. Особа (особи), що виконує обов'язки куратора:

- складає індивідуальний навчальний план здобувача освіти, враховуючи потреби роботодавця;
- забезпечує поточний контроль за виконанням індивідуального навчального плану;
- підтримує постійну комунікацію із здобувачем освіти та представниками роботодавця (зокрема, наставником) з метою своєчасного вирішення поточних питань та забезпечення виконання індивідуального навчального плану в повному обсязі;
- за потреби може ініціювати внесення змін до індивідуального навчального плану в процесі навчання за дуальною формою здобуття освіти.

5.4. Для контролю якості освіти Університет проводить регулярні зустрічі із роботодавцями (не рідше одного разу на рік) та забезпечує зворотній зв'язок від здобувачів

освіти за участі особи, що виконує обов'язки куратора, про відповідність результатів навчання на робочих місцях цілям та вимогам освітньої/ освітньо-професійної програми.

5.5. Університет забезпечує можливість проведення спільного оцінювання результатів навчання при атестації здобувачів освіти за дуальною формою за участі представників роботодавців-партнерів.

5.6. Роботодавець:

- може звертатися до Університету з ініціативою щодо впровадження дуальної форми здобуття освіти та підписати двосторонній договір про співпрацю;

- укладає тристоронні договори про дуальну форму здобуття освіти та погоджує відповідні індивідуальні навчальні плани;

- може призначати особу (осіб), що виконує обов'язки координатора від роботодавця, для забезпечення організаційно-методичного супроводу навчання за дуальною формою здобуття освіти та ефективної комунікації із закладом освіти.

5.7. Особа (особи), що виконує обов'язки координатора від роботодавця:

- відповідає за співпрацю із Університетом з питань узгодження (створення, перегляду та удосконалення) освітньої програми, за якою навчатимуть за дуальною формою, та індивідуальних навчальних планів;

- бере участь у відборі здобувачів освіти, що бажають перейти на дуальну форму здобуття освіти за відповідними освітніми програмами;

- супроводжує навчання здобувача на робочому місці відповідно до вимог освітньої програми та індивідуального навчального плану;

- забезпечує неперервну комунікацію із Університетом;

- здійснює контроль за розподілом та своєчасним переміщенням здобувачів освіти у структурних підрозділах роботодавця,

- бере участь в аналізі результатів та якості освіти за дуальною формою здобуття освіти і вносить пропозиції керівництву роботодавця щодо її поліпшення.

5.8. Особа (особи), що виконує обов'язки наставника:

- здійснює керівництво навчанням здобувачів освіти у відповідності до індивідуального навчального плану;

- сприяє адаптації здобувача освіти до робочого місця;

- бере участь у оцінюванні результатів навчання здобувачів освіти спільно з уповноваженими представниками Університету;

- може проходити спеціальну методичну підготовку щодо здійснення керівництва навчанням здобувачів освіти на робочих місцях, в тому числі на базі Університету.

5.9. Роботодавець забезпечує здобувачів освіти необхідними предметами та засобами праці, спецодягом.

5.10. Роботодавець проводить необхідні інструктажі з техніки безпеки та охорони праці для здобувачів освіти на виробництві.

6. ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Дане Положення розглядається та затверджується рішенням Вченої ради Університету та вводиться в дію наказом Ректора.

6.2. Зміни та доповнення до Положення приймаються в тому самому порядку, що і саме Положення.

ПОГОДЖЕНО на засіданні науково-методичної ради 22.05.2025 року (протокол №11)

Перший проректор

В. ОРЛОВ

Проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків

С. ГУШКО

Завідувач Центру студентських комунікацій

К. ЛОЗІВЕЦЬ

Начальник юридичного відділу

О. СЛІСАРЕНКО

Історія документа

Дата події	Назва події
12.10.2020	Протокол ВР 12.10.2020 р. від 12.10.2020 р. №1,наказ від 12.10.2020 р. №159
26.05.2025	Протокол ВР від 26.05.2025 р. №14, наказ від 26.05.2025 р. №115